

**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ОЛГОХ ТЭТГЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГЫН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ НИЙГМИЙН
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 01 дүгээр
сарын 10-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Саранчимэг

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч олон давхаргат тэтгэврийн тогтолцоог нэвтрүүлэх, тэтгэврийн насыг жил бүр 3 сараар нэмэгдүүлж байгааг хэвээр үргэлжлүүлэх, тэтгэврийн хэмжээг өмнөх оны инфляцын жилийн дундаж түвшингээр жил бүр нэмэгдүүлэх, тэтгэвэр бодох аргачлалд өөрчлөлт оруулж илүү олон жил шимтгэл төлөхийг урамшуулах, тэтгэвэр тогтоолгох дараалсан 7 жилийг 5 жил болгож бууруулах, нас барсан тэтгэвэр авагчийн эхнэр, эсхүл нөхрийнх нь өндөр насны тэтгэврийн хэмжээг тодорхой хувиар нэмэгдүүлдэг болох, хөдөлмөрийн хүнд нөхцөлөөр цаашид тэтгэвэр тогтоохгүй байх нь зүйтэй гэж үзэж хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар тэтгэврийн даатгалын сан урт хугацаанд тогтвортой ажиллах, хувийн нэмэлт тэтгэврийн эрх зүйн орчин бүрдэж, ахмад настан олон эх үүсвэрээс тэтгэвэр авах боломжтой болох, төлсөн шимтгэлтэйгээ уялдсан тэтгэвэр тогтоох аргачлал нэвтрэх, хууль хоорондын зөрчил арилж, даатгуулагчийн нийгмийн баталгааг хангах зэрэг эерэг үр дагавар бий болох, хуулийн төслийг хэрэгжүүлэхэд хуулийн этгээд болон иргэн, төрийн байгууллагад нэмэлт зардал үүсэхгүй, одоо байгаа нийгмийн даатгалын тогтолцооны хүрээнд нэмж хүний нөөц шаардахгүйгээр хэрэгжүүлэх боломжтой гэж хууль санаачлагч үзсэн бөгөөд хуулийн төслийг www.d.parliament.mn цахим сайтад байршуулж иргэд, олон нийтийн саналыг авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн М.Оюунчимэг тэтгэврийн доод хэмжээг нэмэгдүүлсэн нь цаг үеэ олсон чухал алхам болсон бөгөөд хуулийн төсөлд цаашид ахмад настны тэтгэврийн хэмжээг инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх эдийн засгийн тооцоолол судалгааны талаар болон хуваарилалтаас хагас хуримтлалын тогтолцоонд шилжих шилжилтийн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Саранчимэг уг хуулийн төсөл батлагдсанаар нийгмийн даатгалын сангийн алдагдал хэдэн хувиар буурах тооцооллын талаар болон хуулийн төслийн 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсэгт “Тэтгэвэр авагчийн тэтгэврийн хэмжээг өмнөх оны инфляцын жилийн дундаж түвшинтэй уялдуулж жил бүрийн 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн нэмэгдүүлнэ” гэсэн зохицуулалт нь хуулийн төсөл батлагдсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болох эсэх талаар, эдийн засгийн хямралт нөхцөл байдалтай инфляц өндөр байгаа тохиолдолд төсөвт хэр хэмжээний нэмэлт зардал

гарах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Туваан хувийн тэтгэврийн тогтолцооны эрсдэлийг хаах зохицуулалт хуулийн төсөлд туссан эсэх талаар, өндөр насны тэтгэврийг тогтоохдоо 7 жилийн дунджаар биш 5 жилийн дунджаар тогтооход хэдэн төгрөгийн нэмэлт зардал гарах тооцоо судалгааны талаар, хэсэг хугацаанд нийгмийн даатгалын шимтгэлээ өндөр төлж тэтгэврээ тогтоолгосон иргэдийн тоо болон тэтгэврийн хэмжээ, энэ шалтгааны улмаас иргэдийн тэтгэврийн зөрүү харилцан адилгүй болж иргэдийн дунд бухимдал үүсээд байгаа тул дахин ийм хуулийн цоорхой гаргахгүйн тулд хуулийн төсөлд анхаарсан эсэх талаар, нас барсан тэтгэвэр авагчийн эхнэр, эсхүл нөхрийнх нь өндөр насны тэтгэврийн хэмжээг хэдэн хувиар нэмэгдүүлэхээр хуулийн төсөлд тусгасан талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жаргалмаа тэтгэвэр тогтоолгосон иргэдийн үргэлжлүүлэн ажил хөдөлмөр эрхлэх зохицуулалтын талаар, ахмад настны асрамжийн газрын ихэнх ахмадуудын тэтгэврийг үр хүүхдүүд нь авч хэрэглэх асуудлыг таслан зогсоож, ахмадуудад зөвхөн гарт нь олгох асуудлыг хуулийн төсөлд тусгасан эсэх талаар, хил дээр ажиллаж байгаа алба хаагчдын эхнэр эсхүл нөхөр тэтгэвэр тогтоолгох боломжгүй байдаг асуудал хуулийн төсөлд туссан эсэх талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан гишүүд үг хэлээгүй бөгөөд Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 60.0 хувийн саналаар үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжсэн болно.

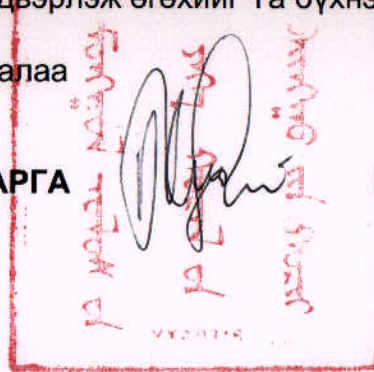
Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай, Тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн нэрийн дансны тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Нийгмийн халамжийн сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Хуулийн зүйл, заалт хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулиудыг хэрэглэх журмын тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай, Монгол Улсын Үндсэн Хуулийн Цэцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Статистикийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Прокурорын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн албаны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын Шүүхийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай, Иргэний тэтгэвэр барьцаалсан зээлийн төлбөрийг төрөөс нэг удаа төлөх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Гүйцэтгэх ажлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Эрүүл мэндийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Өршөөл үзүүлэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нийгмийн халамжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Алдар цолтон ахмад настанд төрөөс нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгох тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай

хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх талаарх Нийгмийн бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа

**НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ ДАРГА**



П.АНУЖИН